

نویگان

لئرکے

دھقی په یامی هه ٿال مام جه لال
بھ بونهی 29 هه مین سالهی دامه زراندندی
یه کیتی نیشتمانی کورستان

ئەركە نويكەن

دەقى پەيامى ھەۋال مام جەلال
بەبۇنھى (۲۹)ھەمین سالھى دامەزراىندى
يەكىتىي نېشتمانىي گورستان

نهرگه توپیکانه	هدفان مام جهال
ندهشیستاری	مومهار حسین ندهشد
پهرگه	مهمنود خلوشناد
سهرپهرشتی چاپ	گرفهانچ محمد علی موراد
شیراز	شیراز ۱۰۰۰

چاپس یەگەم - ۲۰۰۴

سهرپهرشتیاری گشتی چاپه مەنییە کان
فەرید زاھدار

لەبلاوکراوه کانى

مەكتەبى ناوهندى راگە ياندى
يەكىتىي نىشتمانىي كورستان

لە پەپامىكىدا بەبۇنەي يادى ۲۹ سالەي دامەز زانلىنى

يەكىتىي نىشتمانىي گوردىستانەوە

مام جەلەل:

پىتىمانوايە لە حکومەتى كاتىدا،
بەشى كورد بە تەواوى نە دراوه،
بەلام لە سەر ئەوە دەست
لە دەستكەوتە گەورە كان و
هاوبەيماニييە گەرنگە كان ھەلناڭرىن
ھەركەسىڭ واتىيىگات ئىيەمە هاونىشمانىي
دەرەجە دووپىن، وە بەزۇرى زۇردار لە كېنراوين
بە عىراقەوە، ئەوە لە بىنەرەتەوە يەكىتىي
عىراق ھەلەتە كېننېتەوە

یه کیتیی نیشتمانیی کوردستان

پیویسته چاویکی جدی به خویدا بخشینیتەوە،

ریکخستنە کانی نویکاتەوە و سازیدات،

خوینی تازهیان تیبکیپیت، رووبکاتە لاوان و

ژنانی کوردستان، زیاتر له جاران بایه خیان

پیبدات و چاکتر دهستیان بگریت

بو به دیهینانی ئاواهە کانیان

ھیزی پیشمه رگەی کوردستان هەروە کو توانيي

بە ماوهىە کى كەم كەركوک رزگار بکات، ئاواهاش

ده توانيت ئاشتى و ئاسايىش بو كوردو توركمان و

عەربى رەسەن دابىن بکات و نەيەلىت ئەم شارە

بېیتە مەيدانى تىرۆریستە کوردکۈزە خائىنە کان

روزی ۱/۴/۲۰۰۴ به بۆنەمی (۲۹) سالەمی

دامەزراندنی (ای.ن.ک) هەڤال مام جەلال پەیامیتکی

نوی و گرنگی ئاراستەمی کۆمەلانی خەلکى

كوردستان و كادир و ئەندامانی (ای.ن.ک) كرد

بەتاپەتى ياد كردنەوە ئەم سال جيوازى يەكى زۆرى

لەگەل يادەكانى سالانى راپردوو ھەبوو بەھۆى ئەم

گۆرانىكارىيە نوي يانەمی ئەم سال لەگۆرەپانى عيراق

بەگشتى و گۆرەپانى كوردستان بەتاپەتى رووياندا،

دواى نەمان و رووخانى ديكاتاتورىيەت و ئازاد كردنى

عيراق و پىكھەينانى حکومەتى كاتى عيراق .

هەڤال مام جەلال ئەرك و خەباتى نوي بۆ دام و

دەزگاكانى سەر بە (ای.ن.ک) و ئەندامانى لەسەر

ھەمەرو ئاستەكاندا ديارى كردو داواى ليڭردن جۇرۇ

شیوازی خهباتیان لەقۇناغى دوای (صدام حسین)
نوئى بىكەنەمەو بەگۇرۇ تىينىتىكى نويخوازانەمەو
ئەركەكانىيان جى بەجى بىكەن .

بەھۆى گرنگى پەيامەكمى ھەۋال مام جەلال
بەپىتىمىزمان زانى دەقى پەيامەكمى لە نامىلىكەيەدا
بلاو بىكەينەمەو وەك بەلگەنامەيەكى سىاسى (ى.ن.ك.).

مەكتەبى ناوهندى راگە ياندى

(ى.ن.ك)

٢٠٠٤/٧/١

==
4
==

لەبیره وەری دامەن زاندنی یەکیتیی
 نیشتمانیی کوردستاندا، پیروزبایییە کی گەرم
 لەکۆمەلانی خەلکی کوردستان و کەسوکاری
 شەھیدە سەربەرزو نەمرەکانی خۆمان دەگەم،
 بەخۆشى و سەربەرزىيە و دەتوانم پیشان بلىئىم
 کەخويىنى گەشى شەھیدەکانيان
 بەفيپۇنه چوو، بەلکو داري ئەم ئازادىيە بۇ
 ئاوداين كەئەمپۇ لەژىر سىيېرىا
 دەحەسىيەنە وە، كە بۇ يەكە مجارە لەمېڭۈمى
 گەلە كەماندا هەموو کوردستانى عىراق رزگارە
 چ ئەوهى لەدەستى ئىقلیمی کوردستاندا يە
 يان ئەوهى لەدەرهە وە ئىقلیمدا يە، جارى
 لەدەرهە ماوهە تەوهە، بەلام لەلايەن روڭەكانى

خەلکی کوردستانه وە حۆكمرانى دەكريت، بۆ
يەكە مجارە لە دیكتاتوریه تى رەشى شىوھ
فاشیستى بە غدا رزگارمان بۇوه، دەزگا
دابپۇسىنەرە كان تە فروتونا بۇونە و نە ماون،
سیاست و شەرپی پاکتاوی رەگەزى
تىشكىراوه و بۆ يەكە مجارە ئەم راستىيەمان بۆ
سەلمىنراوه كە خەلکی کوردستان خۆيان
حەقى حۆكمرانى خۆيانىان ھەيە بە شىوھى
فيدرالى، ھەم لە لايەن قانونى عيراقىيە وە و
لە لايەن مەجليسى حۆكمى عيراقىيە وە
پەسەندىكراوه و ھەم لە لايەن ھاۋپەيمانانە وە،
جەڭلەوه بۆ يەكە مجارە بۇمان سەلمىنراوه
كە حکومەتى ھەرييمى كوردستان بە پەرلەمان و

دەزگای قەزائىيەوە حکومەتى شەرعى خەلکى
كوردستانە، ھىزى پىشەرگەي كوردستان
ھىزى پارىزەر و ھىزى رزگارىخوازى خەلکى
كوردستانە و ميليشيا نىيە، بۇ يەكەمچارە
گەلى كوردستان ھەر چىا سەربەرزەكانى
كوردستان پشتۈپەنايىان نىن، بەلكو گەلېك
ھىزو دەولەتىش ئەمپۇ ماۋە رەواكىانى
دەسەلمىنن، ئەم سەركەوتنانە بەخويىنى
گەشى شەھيدان و بەدەستپىشىكەرىي يەكىتىي
نىشتمانىي كوردستان لەھەلگىرسانەوھى
شۇرۇشى نویىداو بەهاوبەشى ھەموو ھىزە
سياسىيەكانى تىكۈشەر و شۇرۇش گىيرى
كوردستان ھاتووهتەدى، بۇيە يەكىتىي

نیشتمانی کوردستان بۆی ههیه ئەمڕۆ
شانازی بەوەبکات کەوا خەباتەکەی بەری
ھەبووھ و خوینی گەشی شەھیدەکانی خۆی
بەفیروزەداوه، وا بزانم يەکەمجارە لەمیژووی
گەلەکەماندا ھیزیکی سیاسیی دەتوانیت
بەسەربەرزی بىتە کایەکەوھو بلنى ئەنجامەکەم
سەرکەوتن بووھ، پىش ئىمە زۆر تىكۈشەر و
سەركىرەتى ئازاو دلىر لەناو کورددا
ھەلکەوتون ھەزاران ھەزار رۆلەی خەلکى
کوردستان گیانى پاکيان بەخت كردۇوھ
لەپىگەی رزگاريي کوردستاندا، بەلام
بەداخەوه، ھەلومەرجى باپەتى و تايپەتى
رىيگەی نەداون بەئەنجامەکانى بگەن، ئەمڕۆ

لەم سەردەمەدا پیویستى بەوهەيە
كەيەكىتىي نىش تمانىي كوردىستان
كەدەستپىش كەرييەكى تر بنويىنى، هەروەك
چۈن شۇرۇشى كوردىستانى ھەلگىرىساندەوه
بەناوى شۇرۇشى ديموکراتى عىراق لەچىاكانى
كوردىستانەوه ئاوهاش پیویستە لەعىراقدا
دەوريكى دەستپىش كەرييى بېيىنى بۇ
يەكسەتنى ھىزە ديموكرات و
پىش كەوتخوازو ئىسلامىيە واقىعىيە كان
بۇئەوهى بتوانىن ئەم تاقىكردنەوهىيە
رزگاربوونى عىراقىش بەئەنجام بىگەيەن،
سەرېخەين، بتوانىن كەنەك ھەر ئاسەوارى
دىكتاتورى رامالىن، بەلكو عىراقىكى نوئى،

عيراقىيکى جەمهوري، ديموكرات، فيدرال،
يەكگرتۇو و سەربەخۇ بېيىننە كايەوه.

يەكىتىي نىشتمانىي كوردىستان دەتوانىت
دەورييکى گرنگ بېيىت سەبارەت بەوهى كە
دۆستايەتى لەگەل ھەموو ھىزەكانى عيراقى
ھەيءە، لەگەل ھەموو بەشەكانى كۆمەلانى
خەلکى عيراق ھەيءە، لەگەل برا شىعەكان،
لەگەل برا سوننەكان، لەگەل علمانىيەكان،
لەگەل ھىزە ديموكراتەكان، لەگەل ھىزە
ئىسلامىيەكان، لەگەل ھەمووييان دۆستايەتى و
هاوخەباتى ھەيءە، بۇيە پىّويسەتە شانبەشانى
تىكۈشەرانى تر بەتاپبەتى پارتى ديموكراتى

کوردستان ئەم پەیوهندییە بەکاربىّن بۇ
چەسپاندى مافەكانى خەلکى کوردستان،
ھەروھا بۇ ھىنانەدى ئاواتەكانى ھەموو
خەلکى عيراق.

ئىمە زۆرجار دەلىيىن كەداخوازىيەكانمان
راستە سەلمىنراوه، بەلام ھېشتا بەشىوهى
دەلەمە ماوهەتەوه، پىيم وايە ھەتا ئەو رۆژەى
لەدەستوورى عيراقدا دەچەسپىت، تا ئەو
رۆژەى كەدەس تورىيىكى ديموك رات و
پىشكەوتخوازو مۇدىرن و فيدرال و يەكگرتتو
دىتەكا يە كەبەشى ھەرە زۆرى كۆمەلانى
خەلکى عيراق بەکوردو عەرەب و توركمان و
ئاسورى و سوننە و شىعەوه لىيى رازى بن، تا

ئەو رۆژەی کەھەموو مافەکانى گەلی عیراقىش؛
سەربەستىيە ديموكراتىيەكان، سەربەستىيە
تايىبەتىيەكان، سەربەستىيە گاش تىيەكان
دەسەلمىنرىن، لەم دەستورەدا دەبىن بلىيىن
ھىشتا داخوازىيەكانمان، ئامانجەكانمان
بەتەواوى نەچەسپاوه، كۆمەلانى خەلکى
كوردىستان خەباتىكى دوورودريڭيان كردووه،
لە ٢٩ سالى راپردووشدا يەكىتىي نىشتمانىي
كوردىستان لەپىزى پىشەوهى ئەو خەباتە
بۇوه، ئىستاش خەباتىكى تريان لەپىشە،
خەباتى دامەزراندنهوهى عيراقىكى نوئى،
عيراقى ديموكرات، فيدرال و پىشكەوتتخوان،
كۆمەلانى خەلکى كوردىستان بەئارەزووى

خۆیان بەپریاری پەرلەمانی خۆیان فیدرالیان
ھەلبژارد بۆ شیوهی ھاوکاری لەگەل برا
عەربەکانیان و پیکەوەزیان لەگەل گەلی براى
عەرب لەعیراقدا، بەلام ئەم راستییە نابى
ئەوەمانلىق بشاریتەوە كەخەلکى كوردستان
وەك ھەموو خەلکەكانى ترى دنيا مافى چارەي
خۆنۈسىنى خۆیان ھەيە، خەلکى كوردستان
وەكو ھەموو گەلانى دنيا مافى چارەي
خۆنۈسىنىيان ھەيە و بەپىي ئەو مافە بۇو
كەپەرلەمانی كوردستان پریارى دا كە
يەكگرتىيىكى بەئارەزوو، يەكگرتىيىكى
بەسەربەستى لەگەل برا عەرب و توركمان و
ئاشورىيەكان و كلدانىيەكان لەعيراق بەدى

بینیت، ئەم يەکیتییەی عیراق نوییە پیویسته
بۇ ئەوهى بژیتەت و بسەلمیت و بمنیتەت و
بخەملیت لەسەر چوار كۆلەگەی ئەساسى
دابمەزریت، ديموکراسى، مافى مرۆف،
فيدرالى، حەقى وەك يەكى نىشتمانىي لەم
ولاتەدا، لەم ولاتەدا نابى چىتر ستهمى مىللەي،
نولم و نورى تايەفى و شىوهكانى جياجىاي
دىكتاتوريتەت و خۆسەپاندن، ماوهيان
پىيدىرىت و بىنەوهكايىھ، بەپىچەوانەوه
پیویستە رى خوشبکريت بۇ ئەۋپەرى
ديموکراسى و ئازادى لەعيراقدا. لەم قۇناغەدا
كەنزيك دەبىنەوه لەسەندنەوهى سەربەستى و
سەرورى بۇ خەلکى عیراق، نزيك دەبىنەوه

له دوایی هینان بـه داگیرکردن کـه به داخـه وـه
رزگارکردنیان کـرد بـه داگیرکردن بـه بـریاری
(۱۴۸۳) ئـه نـجومـه نـی ئـاسـایـشـی نـه تـه وـه
یـه کـگـرـتـوـوهـکـانـ، ئـا لـهـمـ کـاتـهـداـ دـیـسانـ ئـهـرـکـ وـه
پـیـوـیـسـتـیـیـهـ کـانـیـ سـهـرـشـانـمانـ هـیـ یـهـ کـیـتـیـیـ
نـیـشـ تـماـنـیـ کـورـدـسـتـانـ، هـیـ حـزـبـهـ
سـیـاسـیـیـهـ کـانـیـ تـرـیـ کـورـدـسـتـانـ زـفـرـتـرـوـ گـرـنـگـترـ
دـهـبـیـتـ، پـیـوـیـسـتـهـ هـهـوـلـ بـدـهـیـنـ بـهـهـمـوـوـ
تـوـانـامـانـهـ وـهـ بـوـ سـهـرـخـسـتـنـیـ پـرـوـسـهـیـ
وـهـرـگـرـتـنـهـ وـهـیـ سـهـرـوـهـرـیـ وـسـهـرـبـهـ خـوـیـیـ بـوـ
عـيـراقـ، بـیـگـوـمـانـ لـهـمـ خـهـبـاتـهـشـدـاـ وـهـکـ لـهـخـهـبـاتـ
لـهـ پـیـنـاـوـیـ دـاـنـانـیـ قـانـونـیـ ئـیدـارـهـیـ وـلـاتـیـشـ
نـاـتـوـانـیـنـ هـهـمـوـوـ ئـامـانـجـهـ کـانـیـ خـوـمـانـیـشـ

بیینینه دی، به لکو لەم هەلومەرجانەدا ئىمە
سۇوردەپىن لە سەر شتە ئەساسىيە کان، لە سەر
ما فە نە تە وە يىيە کان، لە سەر چەسپا نەندى مافە
رەواكانى خەلکى كوردستان زىاتر لە گويدان
بە مەنسەب و پۆسەت و وەزارەت و ئە و
شتانە تر، بەلام دىسان بە و مانايە نىيە
كە كۆمەلەنى خەلکى كوردستان بى بەش بىرىن
لە حەقى رەواي خۆيان، ئىمە فەريقى كوردى
لە ئەنجومەنى حوكىمانى عيراق، بە پىيى توانا و
بە پەچا و كردى هەلومەرجى دژوارى عيراق
ھەولىيىكى زۇرمان داوه و دەشى دەيىن بۇ
ئە وەي خەلکى كوردستان بى بەش نە بن
بە تايىپەتى لە سەرەتاي دامەز زاند نە وەي

حوكمى نويدا ئەم راستييانه دەبى تەسبىت
بكرى كەعيراق دوو گەلى تىدا دەزى گەلى
كوردو گەلى عەرەب لەگەل چەند
قەومىيەتىكى تر وەك قەومىيەتى ئاشورى و
توركمان، بەلام وەكىيەكى بەينى كورد و عەرەب
لەھەموو پۆستەكاندا دەبى رەچاو بكرىت و
گەلى كورد بەھىچ شىوه يەك قەبۇل ناكات
بەدەرچە دوو دابىرىت يان بگوترى هەموو ئەم
پۆستانە بۇ عەرەبە و ئەم پۆستانەي تر بۇ
كوردە، ئەمچۈرە بىركىرنەوە شۇقىنىييانه
بەھىچ شىوه يەك قابىلى قەبۇل نىيە لەلايەن
كۆمەلانى خەلکى كوردىستان، بەلام كۆمەلانى
خەلکى كوردىستان لەم قۇناغەدا ئەھەممىيەتى

یه کپریزی ده زانن بو بـه ره و پیش چون بـو
سـه نـه و هـی سـه روـه رـی و سـه رـبـه خـوـیـی و
زـه مـینـه خـوـشـکـرـدـن بـو هـلـبـرـاـرـدـنـیـکـی ئـازـادـه
کـه تـیـیدـا ئـه نـجـومـه نـیـکـی نـیـشـتـمـانـیـی بـیـتـه
کـایـه و دـه سـتـوـرـی نـوـی دـاـبـنـرـیـتـ و
سـه رـلـه نـوـی عـیرـاقـ بـه شـیـوهـیـهـکـی نـوـی
داـبـرـیـزـرـیـتـهـوـهـ، لـهـمـ بـوـارـهـدـاـ دـهـمـهـوـیـ چـهـنـدـ
راـسـتـیـیـهـکـ هـیـهـ بـهـ پـاشـکـاوـیـ بـهـ خـهـلـکـیـ
کـوـمـهـلـانـیـ کـوـرـدـسـتـانـیـ رـابـگـهـیـهـنـمـ، هـاـوـپـهـیـمـانـانـانـ
لـهـ بـهـ دـیـهـیـنـانـیـ ئـامـانـجـهـ گـشـتـیـیـهـکـانـیـ خـهـلـکـیـ
عـیرـاقـدـاـ جـارـهـیـهـ توـوشـیـ دـوـوـچـارـیـ نـاـوـاقـیـعـ
بـیـنـیـ وـ هـهـنـدـیـکـ هـهـلـوـمـهـرـجـ دـیـنـ کـهـهـنـدـیـکـ شـتـ
دـهـلـیـنـ بـهـ مـلـیـ ئـیـمـهـ وـ مـانـانـ نـیـیـهـ، يـاـخـودـ جـارـیـ

وا هه يه له سه ر دانانى چهند پوست و چهند
كاربده ده ستىك بيرور امان و هك و يهك نابيت،
ئيم هه ميش له سه راستييه كان
سورو روويينه، هه ميش داوا ره وا كانى
ميلله ته كه خومان دو و پاتكردو و هته وه، ئهم
راستييه شمان له به رچاو بووه كه له سه
ههندى شتى كاتى ئه و نيوان و په يوهندى ينهى
هه مانه له گهل ها و په يماناندا تىكى نه دهين،
به لکو بىپارىزىن، چونكه ئه وه به شهر تىك
له شهر ته كانى به ديهينانى ئامانجە كانى خومان
داده نرى، ئيمه بۇ به ديهينانى هه مو و ئاوات و
ئامانجە كانمان بۇ چە سپاندى مافه
ره وا كانمان له ده ستورى داهاتووى عيراقدا

چهند شهرتیکی گەورەمان لەپیشە، دەبىت
بیانھىنینى دى. يەكەم شەرت خۆسازدانە،
سازدانى كۆمەلانى خەلکى كوردستانە،
سازدانى ھەموو چىن و تۈرۈزەكانى
كوردستانە، سازدانى ھەموو حزب و
گروپەكانە، سازدانى ھىزى پېشىمىرگەى
كوردستانە.

دۇوھم شەرت پاراستنى يەكىتىي رىزەكانى
خەلکى كوردستانە، پاراستنى يەكىتىي
رىزەكانى حزبە سىاسىيەكانە بەتاپەتى
يەكىتىي و ھاپەيمانى رىزەكانى پارتى
دىمۆكراتى كوردستان و يەكىتىي نىشتمانىي
كوردستان، بەبىن ئەوه بەبىن يەكىتىي رىزەكانى

خەلکی کوردستان، ئىمە ناتوانىن دلىيابىن
لەوهى كەھەمۇو ئاواتەكىانمان و ئامانجەكىانمان
دىتەدى و لەدەستورى داھاتووی عىراق
دەچەسپېئىرىت، ئەم راستىيانە ئەھەمىيەتىكى
زۇريان ھېيە بۆيە پىۋىستە بىخەينە ھەوراز
دەستكەوتى تايىبەتى حزبى يان ئىقليمى يان
ناوچەيى.

شەرتىكى ترى سەركەوتىمان بۇ
بەدېھىنانى ئاواتەكىانمان پاراستنى ئەو
هاوپەيمانىيەيە كە لەگەل ھىزەكانى گەلى
عىراق ھەمان بۇوهو ھەمانە. بەتايىبەتى ئەو
هاوپەيمانىيەيە كە لەگەل ھىزە ديموكراتەكان،
لەگەل ھىزى برا شىعەكان، لەگەل ھىزى برا

عهه به سوننه کان، له گه ل هیزه کانی تری
خه لکی عیراق، که ئیمە له دیزه مانه وه هه موو
جوره هاوکاری و هه ماھەنگیيە کمان له بە يندا
هه بوروه.

شهرتیکی تری گرنگ پاراستنی هاوکاری و
دۆستایه تییە له گه ل هاوپەيمانان، بۇ
يە كە مجارە له میزۇوی گەله کە ماندا هیزى
گەورەی دنیا مافە رهوا کانی گەله کە مان
ده سەلمىن، مافە رهوا ئە ساسیيە کان، جار
هە يە ھەندى كەس وا تىدە گەن كە له سەر
شته کانی كاتىي، ئیمە لازمە بىگە يە نىنە
مرىشكە رەشى، ئەمە كورت بىنىيە، با ئیمە
مە سەلە يەك بىنىيە وە، ئايى سەلماندى مافى

فیدرال له چوار چیوهی عیراقیکی دیموکراتی
یه کگرتودا، به ئیمزای مه جلیسی حوكم و
به ئیمزای حاکمی ئهو ولاته و به ئیمزای
هاوپه يمانان، ئهوه گرنگتره بۇ ميلله تی كورد
يان پۆستى فلان و هزارهت له گەل فلان
و هزاره تی تر. كە ئه ويش بۇ شتىكى كاتىيە بۇ
ماوه يه کى ديارىكراوه. يان مەسىلەن ئەم
راس تىيە لە بىرنە كە يىن كە بە بىن ئە و
هاوپه يمانى و هارىكارىيە نەماندە توانى له و
دوژمنە سەرسەختە رزگاربىن. ئهو رزگارىيە
بۇ ئىمە هاتۆتە دى نرخە كانى گەلىك زۇرتە
له وەي كە له سەر پۆستى فلان و هزارهت يان
له سەر فلان ھەلويىستى سانە وى له گەلىان

بگه ينه مریشکه ره شى. دهستكه وته کان گه لىك
گه ورهن، خهونى شهوان بwoo كه بتوانين ئىمە
ئه و هه مooo ئامانجەمان بىتەدى و لە دىكتاتور
رزگارمان بىت، كوردستانە كەمان رزگاري
بىت، مافى فيدرال بسەلمىندرىت، هىزى
پىشمه رگەمان هەبىت، حکومەتە کانى خۇمان
بە حکومەتى شەرعى دابىزىت، ئەمە شتە
ئە ساسىيە کانن.

نۇرجار هەندىك لە لاوه خويىن گەرمە کان
ئەم راستىيانە يان لەپىرده چىتە وھو تەنها ئە و
شتە كاتىيە دەبىن كە لە بەرچاوه. ئىمە
لە بەرئە وھ ئە مجارەش لە دانانى ئە و حکومەتى
كاتىيە بۇ شەش حەوت مانگى داهاتوو،

پیمانوایه بهشی کورد به ته و اوی نه دراوه،
به لام له سه رنه و هی که بهشی کورد به ته و اوی
نه دراوه، دهسته لناگرین له دهستکه و ته
گهوره کان و له هاو په یمانییه گرنگه کان و
له په چاو کردنی شته گرنگه کان که به دهستان
هاتووه.

بؤیه ئىمە ده زانین ئەمپۇ سوور بۇون له سه
ما فە ره وا کانى خەلکى کوردستان،
چەسپاندۇنی ما فە ره وا کانمان، ما فە کانى
دىموکراتى و نىشەتىمانى، ئەمە ئەرکى
ئەسسىيە، ئەوانى تريش حەقى خۆمانە
دهستان بکە وىت. به لام ھى ئەوه نىيە له گەل
كەس بىگە يەنىنە مرىشكە رەشى.

ئىمە خەباتى خۆمان دەبى بۇ ئەوھ بکەين
لەدەستورى داھاتوودا مافەكانمان بەپۈونى و
بەئاشكرايى بچەسپىت، پىويىستە ھەموو
كەس ئەو راستىيە بىزانىت كەخەللى
كوردىستان، گەلى كوردستان وەكىو ھەموو
گەلانى دىكەي دنيا مافى چارەي خۆنۇوسىنى
ھەيە، بەپەچاوكىرىنى ئەم مافە ژيانى
لەچوارچىوهى عيراقدا ھەلبىزاردووه لەگەل برا
عەرەبەكان و كۆمەلانى ترى خەللى عيراق.
ھەر كەسىك ئەم راستىيە لەپېركات و
واتىپگات ئىمە ھەتا ھاونىشمانىي دەرەجە
دووىن، وەبەزۇرى زۇردار لەكىن نزاوين
بەعيراقەوە، ئەوھ لەبنەپەتەوە يەكىتىي عيراق

هەلەتەکىننەتەوە، دەبىتە سەبەبى تىڭدانى
يەكىتىي رىزەكانى خەلکى عىراق و
ھەلتە كاندنه وھى يەكىتىي نىشتمانىي عىراق.
ئەو زەمانە روپۇشت، بەسەرچوو كەوا
خەلکى كوردىستان بىبەش بكرىت لەمافە
رەواكانى خۆى، ئەمپۇ خەلکى كوردىستان
لەعىراقى نويىدا ھىزىكى رىك وپىكى
يەكىرتۇوی ديموكراتى پىشىكە وتنخوازى
هاوچەرخە، كە لەگەل ھەموو ھىزەكانى تر
دۇست و تەبايە، چ كەس، چ ھىزىك نىيە وەكو
ھىزەكانى خەلکى كوردىستان ئەمپۇ لەعىراقدا
لەگەل ھەموو لايەك دۇست و تەبابىت و
پەيوەندى باشى ھەبىت، لەگەل ھەموو تاييفەو

نه ته و هیزو حزبه سیاستییه کاندا. ئەم
راستییه ده ری دەخات کە دەوری خەلکی
کوردستان لە را برد و و ئیسـتادا دەوری
پیـکھینان و هاوـکاری و هـماـھـنـگـیـه لـهـنـاوـ
هـمـوـوـ هـاـوـنـیـشـتـمـانـیـانـیـ عـیرـاقـدا، بـؤـیـه دـبـیـتـ
پـادـاشـتـهـکـهـی بـهـوـه بـدـرـیـتـهـوـه کـهـمـافـهـ
رـهـواـکـانـیـشـی بـسـهـلـمـیـنـرـیـتـ وـ جـارـیـکـیـ کـهـ
تـوـوشـیـ سـتـهـمـیـ مـیـلـلـیـ وـ جـیـاـوـازـیـ وـ فـیـلـ
لـیـکـرـدـنـ نـهـیـهـ تـهـوـهـ.

من پیـموـایـه لـهـمـ بـیـرـهـوـهـرـیـیـهـیـ یـهـکـیـتـیـیـ
نـیـشـتـمـانـیـ کـوـرـدـسـتـانـدـا پـیـوـیـسـتـهـ ئـەـمـ
راـسـتـیـیـ بـزاـنـیـنـ کـهـ لـهـگـەـلـ ئـهـوـ هـمـوـوـ
سـهـرـکـهـ وـ تـنـانـهـیـ بـهـ دـهـسـتـمـانـهـیـنـاـوـهـ، هـیـشـتـاـ

ماومانه. يه کيٽي نيشتمانيي كورستان
پيوiste چاويکي جدي به خويدا
بخشينيتهوه، ريکخستنه كانى نويباته وهو
سازيدات، خوينى تازهيان تيگيريت،
رووبكاته لاوان و ژنانى كورستان، زيتر
له جaran بايه خيان پيبدات و چاکتر دهستيان
بگريت بو به ديهيئانى ئواته كانيان، پيوiste
ئهم راستييه مان له بيرنه چيٽ كه ئيمه
له سره تاو ئيستاو ههتا سهريش هيئزى
رەنجلەرانى بىربازووی خەلکى كورستانىن،
هيئزى ئەو كەسانەين كە لە پۇزە رەشە كاندا
پشتىوانمان بۇون، لە گەلمان بۇون، هيئزى
خانووه قورەكانىن پيش ئەوهى هيئزى خانووه

قه سرو نویکان بین، راسته و هکو نیشتمانی،
ئیمە يە کیتیی نیشتمانیی کوردستان ھیزى
ھەموو کۆمەلانی خەلکی کوردستانین و
لە پیناواي دەستکەوتى گشتى خەبات دەكەين،
بەلام نابىت پىكەاتەی خۇمان لە بيربچىت و
نابىت لە بيرمان بچىت كى لەناو کۆمەلانی
خەلکی کوردستان پىويىستى بە يارمه تىيە،
كە خزمە تگوزارييەك دەكەين پىويىستە
لەھەزارەكانەوه، لە گەرەكە دواكه و تۈوه كانەوه،
لەنەدارەكانەوه دەستپىيېكەين، چونكە ئەوان
پىويىستيان بەو جۇرە خزمە تگوزارييە زياتر
ھە يە لە کۆمەلانی خەلکى تر، لە خواپىداوان.
ھە روھا پىويىستە ئەم راستىيەمان

لە بىرنە چىت كە ئىمە هىزىكىن لە سەرە تاوه
ھە ولماند اوھ بۇ پىكەھىنانى بە رەيە كى
نىشتمانى، باوھرمان بە فرە حزبى ھە بووه،
ئىستاش دە بىت ئەم خەباتە بکەين بۇ
ژياندنه وھى جۆرىك لە بەرەيە كى كوردىستانى،
ئەمە كە شەرتىكى ئە ساسىيە بۇ يە كىتتى
رېزە كانى خەلكە كە مان، ھە روھا بۇ جۆرىك
لە هىزە ديموكرات و ئىسلامى و هىزە
پىش كە و تىخوازە كان بۇ پاراس تى
دە ستكە و تە كان و رىبەريكردى رەوتى بە رەو
پىشە و چۈونى عيراق.
ئەم ئەركەش جاريڭى تر كە و تۈوه تە وھ

ئەستۆی يەکیتیي نیشتمانیي کوردستان
کەتیايدا دەستپېشخەری بنوینیت و فیداکارى
پیویسەت بکات بەهاوکارى لەگەل برايانى
پارتى ديموکراتى کوردستان و حزبەكانى ترى
کوردستان.

واتە دەبىت ھاوخەباتى و يەکیتیي
ریزەكانى خۆمان، ھەماھەنگىمان،
ھارىكارىمان لەگەل برايانى پارتى ديموکراتى
کوردستان، لەگەل برايانى حزبەكانى تر،
بەتايبەتى پىنج حزبە يەكىرتۇوهكە بەھىز
كەين، بەتىن بکەين، بۇئەوهى بتوانىن
يەکیتیي ریزەكانى خەلکى کوردستان
پاپارىزىن.

پیویسته ئەم بىرھوھرىيە ھاندھرىك بىت بۇ
ھەموو تىڭۈشەرانى يەكىتىي نىشتىمانىي
کوردىستان كەبەگۈرتر، بە تەۋىزىملى، بەتواناتر،
زىرانەتر درېڭىز بەخەباتەكەيان بىدەن بۇ
بەدىيەننەن ئامانجەكانمان، ھىچ نابىت وا
تىېڭىھەين و پالى لىبىدەينەوه كەوا ئەوا رۆزى
رزگارىيە و بەئازادى و خۆشى لەکوردىستان
بەسىھەرى دەبىھەين و ھەموو ئىشىكمان
تەواوبۇوه، نەخىر تەواو نەبۇوه و ماويەتى،
پیویسته خەبات بىكەين بۇ چەسپاندىن و
تەواوكىدىيان.

دىارە لەم رۆزەدا نابىت ئەم راستىيەشمان
لەبىرچىت كەشەھىدە سەرە روھە كانمان چ

ئەندامانى سەرکردايەتى، چ كاديرەكان، چ
ئەندامانى رىزەكانى خوارەوە، چ ھىزى
پىشمه رگەي كوردستان، چ كۆمەلانى خەلکى
كوردستان، فيداكارىيەكى گەلىك زۇريان
كردووه بۇ به دىيەنناني ئەم رۆژە، زۇر موبالەغە
نىيە ئەگەر بلىم به يىنى دوو سەدو پەنجا تا
سىسەد هەزار ھاونىشتمانى كوردستان گىانى
پاكىان لەم خەباتەدا بەخت كردووه، چ
ئەوانەي لە ئەنفالدا به دناوه كەدا
بە خوت و خۇرىايى سەرەو نگوم و زىنده بە چال
كىران، چ ئەوانەي لە كىمياباران و شەپرو
پىكىداداندا شەھيد كراون، ھەموو ئەوانە
رەچاوبكەين و بەيىننە بىرى خۇمان، بايەخ

بەکەسوکاریان بدهین، هەولڈەین ئەو مۆوجە و
پیویستیيانەی بۆیان دانراوه زیاترو باشتى
بکەین، وا بکەین کەسوکاریان بەسەر بەرزى
بېشىن و مۇحتاج نەبن لەھېچ روویەكەوە،
دەشىت ھەندىيەك ئىمتىازىش بدهىن
بەکەسوکارى شەھيدان لە قوتا بخانەكان و
زانكۆكان و دائيرەكان و شويىنە جىاجيا كانى
ولاتەكەماندا، چونكە بەخويىنى گەشى باوک و
براو كەسوکارى ئەوان لەگەل خەباتى
كۆمەلانى خەلکى كوردىستان ئەمۇزىزەمان بۇ
هاتۆتەدى. لەكاتىيەكدا كەسەرى رىزۇ ئىحترام
دادانەوينىن بۇ شەھيدە نەمرەكانمان،
پیویستە ئەو راستىيەش بىزانىن كەچاكتىين

و هفداداری بۆ ئەوشە هیدە نە مرانە
دریزە پیّدانى خەباتە بۆ بە دیهینانى ھە مۇو
ئامانچە کانیان بۆ ئە وە گیانى پاکیان
لە بەھەشتى نە مریدا بە سەربەرزى بەھە سیّتە وە،
پیّویستە ھە ولبە دین کە ئىمە لە ولاتە کەی
خۆماندا ئە و ئە من و ئاسایشەی ھە یە
بیچاریزین، کە دیارە لە لا یەن ئە و تیروریست و
کوردکوژە نۆکەری بیگانە و جاش و خائينەی
کە بە خۆیان دەلین (ئەنسار ئیسلام) يان
(ئەنسار سوننە) يان بە ئاواي ئیسلامىي
توند پەويى ئىش دەكەن، دەمیّكە بۇونە تە
ما یەي گىرە شىّوينى لە كوردستاندا، بەلام
شكور بۆ هيّزى پیشە مرگە و هاوپە يىمانان و

کۆمەلانی خەلکی کوردستان و بەپشتیوانی
خوای گەورە توانرا زوو ناواچەی ھەورامانیان
لئى پاكبىرىتەوھو فېيىدرىنە ئەودىوی
سۇور، بەلام پاشماوه کانیان ھىشتا
لە ملاۋەلا ھەولەدەن بۇ نانەوھى ئازاۋەو
تاوانى دېندەی وەك ئەوھى لە جەزنى را بىردوو
لەھەولىر كردیان، بۇيە پىيىستە زۇر وريابىن و
ئەو شەرەپى كەئەوان لە دەزى مىلالەتە كەمان
ھەلىانگىرساندۇوھو بەرپايانكىردىووھ،
وەرىچەرخىنەنەوھ بۇ تەفروتوونا كردى
ئەوان و لەناوبىردىان.

پیویسته ئەركى بەگزداچوونەوهى ئيرهاب
يەكىك بىت لەئەركە پىرۆزەكانمان چ لەسەر
ئاستى كوردستان و چ لەسەر ئاستى عيراق،
چونكە بى لەناوبىرىدى تىرۆريستەكان و بى
دابىنكردى ئاشتى و ئاسايىش، عيراقىكى
ديموكراتى سەربەخۆي ئازادو بەختيارمان بۇ
نايەتەدى، كەئەوهش نەھاتەدى، دياره ئەوه
رەنگەداتەوه لەكوردستانى خۆشمان،
كەئىستا ئىيمە بەشىكىن لەدەولەتى عيراق.
دياره ئەم راس تىيەش دەبىت بزانىن؛
كەيەكىتىيى نېشتمانىي كوردستان لەسەرەتاي

دامه زراند نییه وه تائیمِرۆ، گیانیکی
له خوپبوردن و فیدا کاریی ئەوتۆی هیناوه ته
ناو ریزه کانی خه باتی خه لکی کوردستانه وه،
که له سه ره تادا جیی سه رسورو پمان بتو، به لام
ورده ورده بووه ته شتیکی ریکوپیک و ته قلید و
ده توامن بلیم؛ پره نسیپی یه کیتیی نیشتمانیی
کوردستان.

یه کیتیی نیشتمانیی کوردستان، به پیی
تواناش له گه ل برآ کورده کانی هه موو
به شه کانی کوردستان، بیی ئەوهی
ده ستور داته کاروباری ناو خویان، هاو کاری و

هەماھەنگىيى ھەبۇو، ھەرچەندە ھېچ كاتىك
نەمانگوتۇوهو ھېچ كاتىك نامانەۋىت
كەكويىخايدەتى كوردستانى عىراق بەسەر
بەشەكانى ترى كوردستاندا بىپەپىئىن، بەلام
بىڭومان ھەمېشەش ھاودەردو ھاوخەباتيان
بۈويىنەو ئەگەر لىييان قەومابىت و ھانايىان
ھىنابىت بۆ كوردستانەكەي خۆيان، ئەوا
دالدەدراون و رىزىيان لىيگىراوه، ئەمەش يەكىكە
لەنەريتەكانى يەكىتىي نىش تمانىي
كورستان، كەپىمowaيە ئىمەرۇق ھەموو
سەركەوتنىك كەكۆمەلانى خەلکى كوردستان

بە دەستى دىننیت لە كوردستانى عيراق بە چاکى
رەنگدە داتە وە لە مۇو بە شە كانى
كوردستاندا.

ئىمە بىڭومان لايەنگرى ئە وەين
كە دۆستايەتىي چاكمان ھە بىت لە گەل
جىرانە كانمان، لە گەل جىرانە كانمان لە ئىران،
لە توركىيا، لە سورىيا، ھە مىشە ھە ولماند اوھ و
ھە ولېش دە دەين كە نىوانمان خوش كەين و
دەستوەرنە دەين لە كاروبارى ئەم ولاتانە، بە لام
لە ھەمان كاتىشدا ھە روھ كو ويستوومانە لە گەل
حکومەتە كانى ئەم ولاتانە دۆستايەتىي

بکهین، ویستوومانه له گه‌ل جیرانی ئەم
ولاتانه‌ش هاوپه‌یمان و دۆستایه‌تییه‌ک بکهین،
گه‌لانی ئەم ولاتانه‌ش به‌بەش
کوردییه‌که شییه‌وه بـه کوردەکانی ئەم
ولاتانه‌شەوه، بـئ ئەوهی نیازمان بووبیت
دەستوهردەینه کاروباری ناوخۇ يـا هاندەرو
تىّكده‌ری ریزه‌کانی ئەم گـله بـین.

ئەمپـر راستییه‌ک دـیتـه پـیـش چـاـومـ،
بـه پـیـوـیـسـتـی دـهـزاـنـم بـوـ بـراـ کـورـدـەـکـانـی
کـورـدـسـتـانـی تـورـکـیـا دـوـوـپـاتـی بـکـهـمـهـوهـ؛
جارـبـهـ جـارـ دـیـتـه گـوـیـمـانـ، کـهـهـنـدـیـکـ کـهـسـ

هانی هەندیک خەلکی کوردستانی تورکیا
دەدەن بۆ هەلگیرساندنەوەی ئەوهی کەپیّی
دەلین شورش و خەباتی چەکدار، ئىمە پىمان
وايە لەم سەردەمەدا رىبازى سەرەكىي
خەبات، خەباتى سیاسىي، جەماھىريي،
دىپلۆماتىي، پەرسەمانىي، نەقاپىي،
ھۆشيارىي، راگەياندن؛ ئىعلامىيە.. ئەم
سەردەمە، سەردەمى جىهانگيرىيە،
سەردەمە كەتىيدا لەم سات و كاتەي ئىستا
باوي خەباتى پىشىمەرگانەي چەکدارىي
لەشاخەوە بۆ شار نۇر كەمبۇوتەوە دەتوانم

بلیم؛ نہ ماوہ۔

هاندانی هەلگیرس ساندنه وەی شەر
له کوردستانی تورکیا يان دژی حومەتی
تورکیا بۆنی خراپی لێدەکریت، بۆنی ئەوەی
لێدەکریت کە پیگریت، کۆسپ بیت له پیش
ئەو گەشەکردنی دیموکراتییەی کە تورکیا
بە خۇوهی دەبینیت، کۆسپ بیت له پیش
ئەوەی تورکیا بەرهەو ئەوروپا بچیت و ببیتە
بەشیک له ئەوروپا و وردە وردە مافەکانی
خەلکی کوردستانیش بسەلمینیت. دەکریت
ئەمە بەشۇرۇشى چەواشە ناوبىرىت، نەك

بەشۆرپشی رزگاریی، بۆیە ھیوادارین رۆلە
ژیرەکانی خەلکی کوردستان نەکەونە داوی
ئەو پلانەوە کە بۆیان دانراوه، کە بکریئە ئالەت
بۆ پەكسەتنى پىشىكە و تىنی ديموكراتى
لە توركىا.

بە نىسبەت خەبات لە پىنناوى ئەو ناوجانەي
كەوا نەخراونەتە سەر كۆمەلەنى خەلکى
کوردستان، نەخراونەتە سەر ھەر يەرىمى
کوردستان، ديارە ئەويش شىّوهى خەباتى
خۆي ھەيە، شىّوهى خەباتىكى پشۇودرىزى
شۆرپشىگىرانەي سىياسى و ئىعلامى و

پەرلەمانىيى ھەيە، كەھىيادارىن لەدەستوورى
داھاتووى عىراقدا ئەمەش بەتەواوى چارەسەر
بکرييەت و بەتەواوى شويىنەوارى سياسەتى
پاكتاوى رەگەزىي بىرپەدرىيەتەوە ئاوارە
كۈردىكەن بەتايمەتى ئاوارەكانى كەركوك
بگەرپىنەوە شويىنى خۆيان و هاوردەكانىش
بەخۆشى بگەرپىندرىنەوە ئەو شويىنەى
كەلىيەتىنەن، وەزىعى كەركوك
كەئەھەممىيەتىكى گەورەتى ھەيە بۇ ھەموو
لايەكمان، ئاسايىي بکرييەتەوە، ئەو پارچە
پارچەكردنەى كەركوك كۆتايمىي پىيپەت،

کەركوک بىتەوه کەركوکەكەی جاران، لیواي
کەركوک چۇن بۇوه ئاوهھاي لىبىتەوه، ئەو
بەشانەي کە بەزۇر خراونەتە سەرتکريت و
بەعقوبەو سليمانى و ئەوانە بگەپىنەوه بۇ
کەركوک خۇى و خەلکى کەركوک، كوردو
توركمان و عەربى رەسەن پىكەوه بەخوشى
بىزىن و هاوكاري يەكتىرن و شارەكە بەشارى
خۆيان بزانن.

ئەم شارە، شارىكە دەكرىت بېيت
بەنمواونەي پىكەوهەزىيانى كوردو توركمان و
عەربى رەسەن کە لەدىزەمانەوه ھاتوونەتە

ناوچهی کەرکوک و لەوئى ژیاون، بۆیە دەکریت
ئىمە ئەم راستىيە بلىينەوه؛ كەئىمە ھەرچەندە
وەكويە كىتىي نىشتمانىي كوردىستان ئەو
راستىيە مىژۇويى و جوگرافىيە دەسەلمىنن؛
كەرکوک كەوتۇوهتە ناو كوردىستانەوه، بەلام
دىسان كەرکوک ھەر بەتهنىا شارى كورد نىيە،
بەلكو شارى كوردو تۈركمان و عەرەبە
رەسەنەكان و برا ئاشۇورييە كانىشمانە، بۆيە
دەبىت بەو چاوه تەماشاي بکەين و ھەولىدەين
كە بەشىوهى ئاشتى و برايەتى لەنىوان ئەم
ھىزانە گىروگرفتە كان چارەبكرىن.

ئىمېرىق بەداخەوە ھەندىيڭ كارى تىرۇرىستى
رۇز بەرۇز دەبىنин لەكەركوك، پىيىستە بۇ
ئەوە پلانىيىكى باش دابىنرىت و ھاواپەيمانان
ئەو شتانەي پىيىستە بۇ ئەمە بىكەين، ئىمە
ئەم راستىيە دەبىت بلىيىنەوە؛ كەھاواپەيمانان
ئەگەر خۆيان ناتوانن ئەو كارە بىكەن، ئىمە
ئامادەين ئەو كارە بىكەين. ھىزە
كوردىستانىيەكان ئامادەن ئەمن و ئاسايىشى
ناوچەي كەركوك بەتەواوى دابىن بىكەن و
لەپەگۈرپىشەوە تىرۇرىستەكان ھەلکەن، بۇيە
ناكىيەت ھەتسەر ئىمە ئاوا دەستەوەستان

بۇوهستىن بەرامبەر ئەو ئىرھاب و ئەو كوشت و
كوشتارەي لەكەركوك دەكريت، بەلکو
پىّويستە هەرچى زووه ئەم حکومەتە تازەيەي
عىراق و ھەم ھاۋپەيمانان كارى پىّويست بىكەن
بۇ بىنپىرىدىنى ئەم جۆرە كارە تىرۇرىستىيە يان
بەكۆمەلانى خەلکى كوردستانى بىسپىرىن.

ھېزى پىشىمەرگەي كوردستان ھەروەكو
توانىي بەماوهىيەكى كەم كەركوك رىزگار بىكەت،
ئاوهاش دەتوانىيەت ئاشتى و ئاسايىش بۇ
كوردو توركمان و عەرەبى رەسەن دابىن بىكەت و
نەيەلىت ئەم شارە بېيىتە مەيدانى تىرۇرىستە

کوردکوژه خائینه کان، کە لە دەره وەی

ناوچەکەو لە دەرەوەی عیراقەوە هاتوون.

نە دەکرا ئەم راستىيە نە لىم، چۈنكە

بە داخەوە لەم چەند رۆزانەی راپردۇشدا

چەند كارى تىرۇرىستىي دېنەدە لە كەركوك

كراوهە بۇ وەتە هوئى ئەوەی كەنیگەرانىي لە ناو

ھەموو خەلکى كوردىستاندا دروستىكەت.

زۇر قىسە ھەيە لە بىرەوەريي دامەز زاندى

يە كىيىتىي نىشتمانىي كوردىستاندا بىكەم، بەلام

نامە وىت زۇر سەرى برايان و خوشكاني

خۆمان بىاشىئىم.. ئىكەنە دەكەم بە وەي

کەبلىم: يادى دامەز راندى يەكىتىي
نىش تمانىي كوردىستان، جەڭىنگى
نىش تمانىي، لەمەموو لايمەكتان پىرۇزىت و
ھىوادارم ھەمووتان ھەمېشە ھەر شادو
سەرەز و سەركەوت و تۈوبىن.

27

لہ بلاکراوہ کانی
مہکتہ بی ناوندی راگھیاندنی [REDACTED] ی.ن.ک